

Kan tro ændre liv?

Kan et individs tro have en effekt i samfundet?

Kirkehistorien er fyldt med skandaler, magtmisbrug og forfølgelse af anderledestænkende.

Men det er ikke hele historien.

Der har i historiens løb været kvinder og mænd, som gennem deres tro på Jesus Kristus på hver sin måde har bragt forandring i deres omgivelser.

Mødested Amager har kigget dybt ind i historiens arkiver og vil hver måned kort introducere én af disse interessante skikkelser.

De kommer fra forskellige kirkelige traditioner, nogle er katolske helgener. Det, de har til fælles, er en dyb tro på den treenige Gud og overbevisning om, at det er bedre at tænde et lys end at forbande mørket.

Oktober:

Erasmus af Rotterdam

D. 31.10 var dagen, hvor Luther i følge den populære fortælling hang de 95 teser på kirkedøren i Wittenberg. Hvorvidt han faktisk gjorde det eller ej er usikkert, men han skrev i hvert fald et brev til sine overordnede, hvor han afviste afladshandlen, og hvor han havde inkluderet de 95 teser.

Denne dag betragtes som starten på reformationen, men spændingen og utilfredsheden var allerede begyndt en del tidligere.

I slutningen af oktober kunne Europa fejre 550-årsdagen af Erasmus af Rotterdams fødsel. Han var en af sin tids fornemmeste akademikere og debattører. Erasmus fik en teologisk uddannelse i Paris. Han havde tætte forbindelser til Englands ledende skikkelser. Han vekslede også breve med Luther i reformationens forløb.

I 1509 skrev Erasmus "Tåbelighedens lovprisning". I dette værk bruger han satire til at kritisere den katolske kirke, især de forskellige munkeordener. "De kalder sig benediktiner, bernardiner, brigittiner, augustiner, williamitter og jakobiner, som om det ikke var nok at blive kaldt kristne." Hans værk blev meget populær, godt hjulpet af den nye bogtrykkeri, som muliggjorde masseproduktion af bøger.

Erasmus var kritisk af mange fænomener i kirken. Men i stedet for at afskaffe institutionen, mente han at kirken - og europæerne - skulle vende tilbage til kilderne: Bibelen og de tidlige kirkefædres lære. Til dette formål lavede han en ny oversættelse af Bibelen til latin, hvor han tilføjede den originale græske tekst, så man kunne sammenligne teksterne. Han rettede fejl han havde opdaget i den autoriserede latinske oversættelse af Bibelen, Vulgata, som stammede fra 400-tallet. Dette værk blev udgivet i 1516, og Erasmus

betragtede det som sit hovedværk. Både Martin Luther og William Tyndale brugte Erasmus' værk som kilde i deres henholdsvis tyske og engelske oversættelse af Bibelen.

Til at begynde med støttede Erasmus Luther i hans kritik af kirken, men da konflikten tog fart, blev Luther for provokerende for Erasmus, som var imod splittelse i kirken. Erasmus blev af mange katolikker betragtet som for protestantisk, mens han forblev for katolsk for protestanter som Luther.

I løbet af sit liv var Erasmus både i kontakt med protestantiske ledere som Luther og ivrige forsvarere af den katolske tro, som Thomas More i England. Erasmus var imod forfølgelsen af kættere, som det var skikke på begge sider af konflikten, og kan siges at have været inspiration til en mere humanistisk syn på anderledestænkende. I reformationens hidsige stemning var det umuligt at forblive neutral. Erasmus blev presset til at bekende kulør. På trods af sin kritik af den katolske kirke var han dybt troende og valgte at blive i den katolske kirke.

I Nordeuropa fejrer mange Martin Luther som vores favorit af alle reformationens ledere. Erasmus af Rotterdam kan siges at have givet Luther et skub, og hverken Erasmus eller Luther var herre over de krafter de var med til at sætte i bevægelse. Men Erasmus havde vist Europa vejen til kilderne. Flere europæiske oversættelser af Bibelen blev baseret på Erasmus' værk.